

NARODNA STRAŽA

POJEDINI BROJ Din. 1.50.

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE SALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU "NARODNE STRAŽE" ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

BROJ 21.

ŠIBENIK, 22. SVIBNJA 1926.

GODINA VI.

Rezultat općinskih izbora širom Dalmacije.

Izbori u Šibeniku.

Glasačka mjesta	Upisanih	Glasa-lo	HSS I. Zora	HPS II. Zora	Blok III. Zora
I-V. Šibenik grad:	3369	2286	572	355	1359
VI. Mandalina, Donjepolje, Jadrtovac, Krapanj i Zablacé:	771	511	181	17	313
VII. Vrpolje, Boraja, Grebaštica, Mravnica i Slivno:	713	569	410	32	127
VIII. Dubrava, Danilo Biranj i Danilo Kraljice:	613	535	333	18	184
IX. Lozovac i Bilice:	449	378	311	40	27
X. Konjevrate:	467	392	317	2	73
XI. Zaton, Raskina i Srma:	491	399	174	24	201
XII. i XIII. Primošten:	958	658	474	26	158
XIV. Rogoznica:	476	306	79	68	159
Cijela općina ukupno	8.307	6.034	2.851	582	2.601

Izbiri su na svim biralištima provedeni u najvećem redu. Komisije su radile brzo, pak nigdje nije bilo prevelikoga čekanja. Na mnogim biralištima bilo je iza podne i dugih pauza.

Od zadnjih izbora za Nar. Skupštinu (1925.) Hrvatska Pučka Stranka napredovala je u gradu Šibeniku za 101 glas, a u čitavoj općini za 237 glasova.

U čitavoj općini bilo je upisanih 8307 glasača. Od toga je prema izbornim spisковima glasalo 6030, pak je količnik za Šibenik iznosio 144. Prema tome Hrvatska Seljačka Stranka, koja je dobila 2851 glas, dobila je 19 vijećnika; Hrvatska Pučka Stranka, koja je dobila 582 glasa, dobila je 4 vijećnika, a Blok (Sloga sela i grada), koji je dobio 2601 glas, dobio je 18 vijećnika.

Izabrani vijećnici.

HSS: 1. Dr Marko Kožul, odvjetnik. — 2. Krste Milovac pk. Luke, krčmar (Konjevrate). — 3. Dr Ante Matković, liječnik. — 4. Paško Pivac pk. Pere, težak (Vrpolje). — 5. Josip Drezga pk. Vicka, trgovac. — 6. Joso Pancirov Volin pk. Špire, težak (Primošten). — 7. Jere Grubišić Matin, mesar. — 8. Ivan Čičin-Sain, trgovac. — 9. Mijo Grubišić pk. Mate, težak (Vrpolje, Bilice). — 10. Tonko L. Milić, industrijalac. — 11. Ante Belamarić pk. Vice, trgovac. — 12. Ivan Rak pk. Marka, težak (Dubrava). — 13. Andrija Lušić pk. Luke, trgovac. — 14. Jakov Perković pk. Krste, težak (P. Slivno). — 15. Miloš Ganza, profesor. — 16. Luka Martinović pk. Mate, težak (Zaton). — 17. Pajo Gašparović, težak. — 18. Josip Miliša Paskin, težak (Primošten). — 19. Stipe Bujas pk. Tome, težak.

HPS: 1. Dr Ante Dulibić pk. Lovre, sud. savjetnik. — 2. Stipe Stošić pk. Paške, težak. — 3. Vladimir Kulić pk. Jakova, obrtnik. — 4. Joso Tambača pk. Jakova, težak.

Blok: 1. Dane Škarica Ivin, težak. — 2. Marko Ježina pk. Šime, umir. gimn. direktor. — 3. Mate Karadžole pk. Stipe, težak. — 4. Ratimir Katić pk. Alekse, umir. sud. savjetnik. — 5. Josip Jaram Krstin, težak (Krapanj). — 6. Dr Vinko Smolčić pk. Ivana, odvjetnik. — 7. Božo Bogavčić-Budiša pk. Šime, težak (Rogoznica). — 8. Nikola Kalik pk. Špire, mesar. — 9. Paško Zaninović pk. Mate, težak. — 10. Niko Belamarić pk. Dume, težak (Dubrava). — 11. Ante Blažević pk. Paške, umir. sud. savjetnik. — 12. Roko Furčić Ivin, težak (Primošten). — 13. Josip Bujas Ivin, težak. — 14. Ivan Crnica pk. Dunke, težak. — 15. Ive Grubišić pk. Marka, težak. — 16. Mate Vučević Jurin, težak (Danilo Kraljice). — 17. Ante-Mate Petković pk. Ante, težak (Vrpolje). — 18. Jakov Kapitanović pk. Cvitka, trgovac.

Između ovih 18 vijećnika Bloka: 12 je zemljoradnika, 2 prabičevićeva (Marko Ježina i Niko Belamarić), 2 radikalna (Ratimir Katić i Nikola Kalik) i 2 davidovičeva (dr Vinko Smolčić i Jakov Kapitanović). Tako će u budućem općinskom vijeću biti ovaj razmjerni stranaka: 19 radičeva, 12 zemljoradnika, 4 pučana, 2 davidovičeva, 2 prabičevićeva i 2 radikalna.

Izabrani zamjenici.

HSS: 1. Damjan Lambaša-Paludi pk. Krste, radnik. — 2. Miho Jerinić pk. Krste, zubar. — 3. Ante Vukšić pk. Ive, radnik (Mandalina). — 4. Marko Žaja pk. Paške, papučar. —

5. Marko Kljaić pk. Paške, težak (Danilo Kraljice). — 6. Vice Sarić Stipin, težak. — 7. Ante Bukić pk. Marka, težak (Lozovac). — 8. Paško Bogavčić-Budiša pk. Josipa, brijač (Rogoznica). — 9. Pio Terzanović pk. Jakova, trgovac. — 10. Ante Jaram Krstin, težak (Krapanj). — 11. Vlode Blažević pk. Ive, težak. — 12. Grgo Buzazer-Spikić pk. Petra, težak (Boraja). — 13. Stipe Blažev pk. Jerka, težak (Primošten). — 14. Blaž Bolanča pk. Ive, trgovac. — 15. Stipe Peran Lovrin, težak (Grebaštica). — 16. Stipe Matura pk. Mate, težak (Zablacé). — 17. Ivan Matić pk. Frane, piljar. — 18. Nikola Lokas pk. Jerka, težak (Raslina). — 19. Jakov Belak pk. Tome, težak (Vrsno).

HPS: 1. Don Ante Radić, svećenik. — 2. Dr Vjekoslav Vučić, odvjetnik. — 3. Vice Zaninović pk. Grge, težak. — 4. Vice Supuk pk. Jakova, trgovac.

Blok: 1. Stevo Knežić Jovin, težak (Konjevrate). — 2. Pavao Kovacev pk. Ive, trgovac. — 3. Jerko Malenica pk. Ante, težak (Danilo Biranj). — 4. Vice Belamarić pk. Jose, kovač. — 5. Joso Morović Paskin, težak (Jadrtovac). — 6. Nikola Jurin pk. Ante, težak (Primošten). — 7. Frane Mifutin pk. Jose, težak (Krapanj). — 8. Viktor-Roko Trein pk. Dunke, težak (Zaton). — 9. Vice Zjarić pk. Frane, težak. — 10. Ante Živković-Bohurina Vicin, težak (Rogoznica). — 11. Luka Čelar Ivin, težak. — 12. Pere Kronja pk. Ive, težak. — 13. Ivan Despot pk. Jakova, težak (Mandalina). — 14. Stipe Rujajić pk. Ante, težak (Raslina). — 15. Nikola Ronac pk. Jose, ispit. zid. majstor. — 16. Jere Friganović pk. Ante, težak. — 17. Frane Škugor pk. Vice, težak (Dubrava). — 18. Roko Gračin Markijolov, težak (Primošten).

Gradovi.

Split: Radnici 1367 (10 vijećnika), činovnici 104 (0), solinska lista 120 (0), federalisti 1177 (8), prabičevićevi 554 (5), HPS, 250 (1) građ. blok 1249 (10) i HSS 971 (7).

Dubrovnik: HSS 1341 (17), republikanci 49 (0), davidovičevići 285 (3), radnici 180 (2), radikalni 546 (7), prabičevićevi 130 (1) i nezavisni Hrvati 268 (3).

Kotor: Radikalni 235 (6), radnici 71 (2), neodvisni građani 134 (3), HSS 33 (0) i Složni Hrvati 271 (6).

Srez Šibenik.

Vodice: HSS i HPS 227 (8), radnici 93 (3), demokratski, radikalni i zemljoradnici 172 (6). Na prvog listi HSS i HPS izabrano je 5 radičeva i 3 pučana.

Skradin: HSS 675 (10), prabičevićevi 248 (4), radikalni 1393 (19).

Tijesno: Prabičevići 427 (6), Seoska sloga Murter 572 (8), HSS 734 (11). Na drugog listi izabrana su 2 zemljoradnika, 2 radičeva, 2 prabičevićeva, 1 davidovičevac i 1 pučanin.

Zlarin: HSS u Prvić-Luci i Šepurini 266, Hrvatska grupa mornara i težaka u Zlarinu 65, prabičevićevi Prvić-Luke 25, Zlarinski blok (davidovičevići i prabičevići) 176, prabičevićevi Prvić-Šepurine 60.

Srez Knin.

Drniš: Prabičevići 149 (1), HSS 2787 (25), HPS 282 (2), federalisti 129 (1), davidovičevići 118 (1), radikalni 771 (7).

Knin: Radikalni 3707 (30), prabičevići 616 (5), HSS 265 (2).

Promina: Blok (radikalni, prabičevići i radik. disidenti) 839 (15), HSS i HPS 652 (10).

Srez Benkovac.

Benkovac: Prabičevići 347 (4), radikalni 1052 (15), HSS 1006 (13), zemljoradnici 114 (1).

Kistanje: Prabičevići 573 (16) radikalni 639 (17).

Ravni Kotari (Smilčić): Prabičevići 5, HSS 3, radikalni 9.

Stankovac: Radikalni 43, HSS 409, HPS 130, vanstrančari 90, hrv. blok 68, Sloga Hrvata 165.

Obrovac: Radikalni 1377 (23), HSS 585 (9) i Hrv. Nar. Sloga 105 (1).

Novigrad: HSS 1058 (20), nar. vanstranačka 302 (5).

Srez Biograd.

Biograd: HSS 1319 (19), prabičevići 431 (6).

Nin: HSS 798, vanstrančari 169.

Zemunik: Složni Hrvati (Sukošanci) 11, Primorska HSS (za prenos u Sukošan) 2, prabičevići 1, HSS 11.

Srez Preko.

Preko: HSS 909 (19), radikalni 91 (2), davidovičevići 90 (1), HPS 151 (3).

Sali: HPS i HSS 283 (14), radikalni 71 (3). Na listi HPS i HSS izabrano je 7 pučana i 7 radičeva.

Božava: Udružena HSS i HPS sve vijećnike.

Iz Veli: Udružena HSS i HPS sve vijećnike.

Srez Rab.

Rab: Složna skupina rabskih građana 1, HSS 21, radikalni 3.

Novalja: Radikalni 5, davidovičevići 8, HSS 4.

Pag: Hrv. Blok 11, radikalni 6.

Silba: Rezultat nam još nije poznat.

Srez Sinj.

Sinj: HPS 1407 (10), radnici 169 (1), HSS 2026 (14), prabičevići 709 (5), radikalni 973 (7).

Vrlika: Prabičevići 306 (3), HSS 934 (12), radikalni 1401 (18).

Trilj: HSS 1532 (26), HPS 156 (2), radikalni 78 (1), prabičevići 253 (4).

Srez Split.

Omiš: Radnici 69, Seljačka težačka stranka 12, Građansko-seljačka vanstranačka grupa 115, radičevići (M. Marušić) 808.

Trogir: Radnici 389, HSS 2154, prabičevići 149.

Kaštel Lukšić: Radičevići i zemljoradnici

radnici 375 (13), Jug. Blok 130 (4).

Kaštel Novi: Jug. Blok 418, Hrvatski Blok 417.

Muč: Pribičevići 338, davidovičevići 106, HSS 1347, Radićeva Gjožeševa partija 115.

Krajina: HSS 516, Radić Donja Žeževica 113, Stipan Radić Kreševo-Katuni 476, radikali i pribičevići 148, Novoseljski skup 7, Seoski Skup Slime 44.

Poljica: HSS 877, Složni Hrvati Dolac Donji 87, Hrv. Poljički Napredak 127f.

Klis: HSS 575, Sloga Dugopolje-Kotlenica 84, HSS u Klisu 212, Kliška HPS 136.

Lečevica: Pribičevići 304, HSS 1001, radikali 74.

Sučurac: Patriotsko napredni blok 7, HSS 10.

Šolta: Ujedinjeni Šoltani 167, Hrv. stranka 292, Šolta Šoltanima 99.

Srez Supetar.

Milna: HSS i građ. blok 182 (2), radikali 474 (13), zemljoradnici i udružene stranke Ložišća 2 vijećnika.

Supetar: Lista Dujmovića 3, zemljoradnici Mirca 2, zemljoradnici Supetra 4, građani i radnici 3, zemljoradnici Škripa 3, zemljoradnici Splitske 2.

Postire: Nacionalni Blok 6, Hrvatski Blok 5.

Bol: Demokrati ribari 3, zemljoradnici 8.

Pučiće: HPS 2, Praznička Zajednica 1, Zajednica Gornji Humac 3, težaci i radnici Praznica 2, težaci i radnici Pučiće 9.

Selca: Jedinna lista svih stranaka dobila svih 17 vijećnika.

Nerežišće: Radikali 267 (7), zemljoradnici 137 (4).

Sutivan: Pribičevići 5, vanstranačka lista 6.

Srez Hvar.

Starigrad: HSS, HPS i davidovičevići 9, radnici 5, radikali 3.

Hvar: Građansko-seljački blok 8, Seoska lista 1, Radna lista (dr. Avelini) 8.

Vis: Radnici 79 (2), radikali i radićevići 551 (16), demokrati 42 (1), građanski blok 72 (2), samostalni radićevići 122 (4).

Vrboska: Vanstranačka 1, Hrv. selj. zemlj. stranka 4, Sporazum Vrbanj-Svirče-Vrboska 2, demokrati 1, Blok težaka i ribara 3, zemljoradnici Vrbanj-Svirče 6.

Jelsa: Općinski Blok 12, zemljoradnici 2, zemljor. seljačka stranka 3.

Bogomolje: HSS 5, Težaka Sloga 1, Složni Gdinjani 5.

Sučuraj: Seljačka ujedinjena stranka 4, Zajednička Sloga 3.

Komiža: Hrv. selj. ribarski blok 9, pribičevići 2, HSS 2, vanstranačka 1.

Srez Makarska:

Makarska: HPS 262 (4), davidovičevići 340 (5), pribičevići 297 (5), radnici 114 (2), radićevići 945 (15), radikali 146 (2).

Vrgorac: HSS 1008 (21), udruženi birači 285 (6), hrv. težaci 317 (6).

Gornje Primorje (Gradac): Radikali 160 (5), HSS 130 (4), Sloga seljaka i radnika 122 (3), zemljoradnici i demokrati 33 (0), pobornici Jugoslavenstva 126 (4), HPS 42 (1).

Srez Imotski:

Imotski: HSS 4362 (30), pribičevići 179 (1), HPS 481 (3), radnici 119 (0), davidovičevići 308 (2), radikali 714 (5).

Srez Metkovski:

Metković: HSS 780 (17), udruženi birači 103 (2), radikali 282 (6).

Opuzen: HSS 26, radikali 5, u-druženi Neretvani 2.

Srez Korčula:

Blato: Sloga težaka i ribara 386 (7), Neovisna smokvička zajednica 108 (2), demokrati 56 (1), Hrv. složni skup 77 (1), lista za napredak Blata 99 (2), zemlj. hrv. sloga 171 (3), Sloga Velog Vučljaka 9 (0), složni Hrvati težaci 99 (2), Lista rada i mira 374 (7).

Janjina: HSS 314 (13), vanstranačka 46 (1), Građanski Blok 30 (1), nezavisna seljačka 47 (2).

Kuna: Hrv. zemljor. blok 55 (2), složna Kuna 117 (4), složni Hrvati 42 (2), Hrv. seljačka potomska 79 (3), zemljoradnici Potomlje 30 (1), Pijavska lista 48 (1), Oskorušno 23 (0), Oskorušno II 54 [2] nezavisni poreznici 49 (2).

Orebić: Jedinna lista Hrvata svih 11 vijećnika bez izbora.

Trpanj: Lista Nike Sabioncella 84 (4), vanstranačka 49 (2), vanstranačka lista Gornje Vručice 45 (2), zajednička lista 61 (3).

Velaluka: Hrv. težaka lista 222 (5), Hrv. lista 391 (10), pribičevići 110 (2).

Korčula: HSS 634 [18], lista nar. i drž. jedinstva 254 [7].

Srez Dubrovnik:

Cavtat: HSS 1306 [20], radikali 291 [4], republikanci 112 [1].

Ston: Složni Hrvati 820 [19], da-

vidovičevići 140 [2], pribičevići 57 [1], HSS 64 [1], radikali 83 [2].

Orašac: Hrv. selj. sloga 192 [6]. Složni Hrvati 247 [7], nar. jedinstvo 138 [4].

Mokošice-Rijeka: Otočani 122 [5], vanstrančari 98 [4], Složni Hrvati 206 [8].

Šlano: Probuđeni Hrvati 143 [7], nezavisni težaci 57 [3], radikali 37 [1].

Mijet: Građanska lista 141 (4), Složni Hrvati 52 (1), HSS 184 (6).

Šipan: HSS 104 [5], Nar. Šipanska Sloga 24 [1], Blok domorodaca šipanskih 42 [1].

Lopud: Složni Lopudani 35 [5], Hrv. zajednička stranka Lopud 20 [2].

Boka.

Dobrota: Seljačko radnička lista 45 [3], davidovičevići 48 [3], građanska lista 83 [5].

Prčanj: Zajednička lista 75 [5], HSS 34 [2].

Tivat: Nar. sporazum 81, [4] davidovičevići 158 [8], vanstranačka 89 [5].

Grbalj: Grbljanska nar. lista 204 [6], srpska stranka u Grblju 226 [7], stranka za unapređenje općine 114 [4].

Lastva: Napredni Lastovljani 81 [4], Složni Hrvati 70 [3], naprednjaci 21 [0].

U ostalim općinama [Krtolina, Risnu, Perastu, Mulu i Stolivu] bili su bez izbora odobreni svi vijećnici sa jedine prikazane kandidatske liste.

Dr Korošec o položaju.

Predsjednik Jug. Kluba dr Anton Korošec beogradskim novinarima je ovu izjavu o položaju:

"Nama, koji nismo aktivno sudjelovati u posljednjoj krizi, čini se, kao da se pred nama odigrala velika komedija, pri kojoj je osobito publika imala svoj račun, jer je bilo dovoljno prilike, da se nasmije glavnom junaku komedije, g. Stjepanu Radiću. Sa svih je strana dobio udaraca i otišao s pozornice pod općim smijehom. Radić nije dorastao svojim partnerima u Beogradu. Gubio je bitku za bitkom. Poslije ove krize ostalo je sve pri starome. Samo je Radić izašao iz borbe sa novim ranama.

No igra, što su je htjeli upričiti sa demokratskom strankom, za radikalni dio vlade nije se zaključila tako sretno kao sa Radićem. Demokratska stranka je čvrsto ostala na svom protivukorupcionističkom stanovištu i krepko ga naglasila. Vla-

dini pregovarači su pak pobudili opravdanu sumnju, da im do gonjenja korupcije barem u vlastitim redovima nije mnogo stalo. To je veoma opasna pobjeda vlade. Mase naroda su naime radi korupcije u našoj državi tako ogorčene, da s tim danas, kad u čitavoj Evropi vrije, treba ozbiljno računati.

Jedini pozitivni uspjeh, što ga je donijela ova kriza, jest taj, da se s Jovanovićevim nastupom otklonila pogibelj, da bi se ponovno vratio režim Pašić-Pribičević. Mislim, da je to povjesni događaj, koji nije dovoljno zapažen ni naglašen u našoj javnosti. S tim se odstranila glavna zapreka za evoluciju narodnoga sporazuma. Samo za tu evoluciju potrebit je sposobniji taktičar i političar negoli Stjepan Radić, koji za čitavu godinu dana nije znao da pokrene i razvije ovo veliko pitanje, nego se igrao s tom frazom kao mačka s mišom."

Najnovija Radićeva kapitulacija.

U noći između 14. i 15. t. mj. Uzunovičeva vlada nakon duge debate o korupciji stavila je na glasanje svoj prijedlog o prelazu na dnevni red, te tim jasno pokazala, da joj se ne žuri s pobijanjem korupcije. Radikalni je prijedlog naime tražio, da se slučajevi korupcije, koji su navedeni u interpelaciji Davidovića, Korošca i Spahe i u interpelaciji Pribičevićevih samostalnih demokrata ispituju u roku od 6 mjeseci, da se ispituju i drugi slučajevi, koji su navedeni u toku diskusije ili budu podneseni predsjedništvu narodne skupštine od 25 narodnih poslanika, da se spremi grada za zakon protiv korupcije i da se stvori anketni odbor, koji će raditi, kada i ne bude skupštinskih sjednica. Ovim prijedlogom mogla je biti izigrana svaka borba protiv korupcije, jer se njime nije naredivalo ništa stalno. Anketni bi odbor imao da utvrđuje

krivnju, kako je Uzunović kazao, "dokazanih krivaca", te "dokazane krivce" imao bi uglaviti sud, a sud ne može raditi bez zakona. Sve bi zapelo kod spremanja grada za zakon o korupciji, i tako bi taj zakon bio odgođen na neizvjesno vrijeme ili potpuno onemogućen.

U vladinim redovima dogodio se tada lom. Radićevići su se priklonili stanovištu opozicije. Dr Stanko Šibenik stavio je prijedlog, da se vladi stavi u dužnost, da u roku od mjesec dana donese pred skupštinu zakonsku osnovu o suzbijanju korupcije i da se izabere anketni odbor, u koji bi ušlo osam radikala, četiri radićevića i osam članova opozicije. Kod glasanja dobila je Uzunovičeva vlada 127 glasova, a opozicija, kojoj su se priključili i radićevići, 150 glasova. Pašićevići su dakle ostali u manjini, a u samoj skupštini stvorila se nova većina, koja je mo-

gla da radi oko pobijanja korupcije i poboljšanja narodnog blagostanja. Svi su vidjeli pred sobom mogućnost jedne nove vladine kombinacije, koja bi uvela u državu više pravde i mira. Novoj kombinaciji išla je na ruku i ta činjenica, što je Ljuba Jovanović osnovao u isto vrijeme svoj radikalni klub, u koji je osim njega pristupilo još jedanaest radikala. a moglo se očekivati, da će i desetak drugih poslanika ostaviti Nikolu Pašića.

Međutim što se dogodilo? Parlamentarizam je izigran, jer su radikali načinili, da Uzunovičeva ostavka uopće nije bila primljena. Uzunović pozvao je u vladu Davidovičeve demokrate, samo da umekša Stjepana Radića. Rekao je, da će s radićevićima surađivati samo onda, ako i Pavle Radić ispadne iz vlade, ako se Stjepan Radić na neko vrijeme povuče iz političkoga života i pođe na "odmor" i ako "Dom" bude uređivan onako, kako vlada hoće. Radić je tražio, da i dr Nikić ispadne iz vlade, ali kad je Uzunović ostao nepopustljiv, pristao je na sve, što su pašićevići tražili od njega.

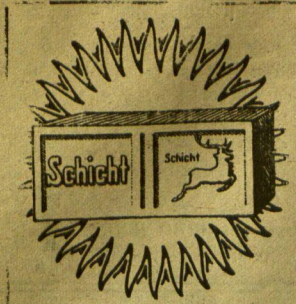
Takvu sramotu rijetko je koji političar doživio! Da barem imade vlast u rukama, čovjek bi razumio, i ako ne bi opravdavao, da daje sve za vlast; a vlast ni zašto. No ni te vlasti nema. Opozicijski političari govore, da je Stjepan Radić kapitulirao u prvom redu zato, jer su radikali namjeravali, da ga ponovno zatvore. Radić se pobojava te "kante" i pokorio se svemu, što se od njega tražilo. Ostavio je u vladi Nikića i Šuperinu, mjesto Pavla Radića postao je ministrom za agrarnu reformu dr Stanko Šibenik, a sam on ide u zatočenište.

Korupcija može i dalje cvasti, jer novi "protokol sporazuma" sadržaje ove tačke: 1. Hrvatska seljačka stranka ima u pitanju interpelacija o korupciji da glasa za prijedlog radikala pašićevca g. dra Jovana Radonjića za prelaz na dnevni red. 2. Hrvatska seljačka stranka ima sa radikalima da izgleda zakon o centralnoj upravi, izjednačenju poreza itd. 3. G. Stjepan Radić ima da se povuče u toliko, u koliko ne će smetati sporazum, iz aktivne politike, t. j. da neko vrijeme ne drži političke govore niti piše članke o političkom položaju u "Domu". Između radikala i radićevaca postignut je dakle sporazum u pitanju suzbijanja korupcije, tako da se više na tom pitanju ne će izazivati trzavice u vladinim strankama.

Tako Stjepan Radić ide od poraza do poraza. Ovaj zadnji je svakako jedan od najtežih. Radić mora da se za volju pašićevaca odreče prijedloga o pobijanju korupcije, za koji je glasovala većina Nar. Skupštine. Radić ne smije u vladu, a i Pavle Radić mora ostati izvan vlade. Radić mora da trpi u vladi kao svoje predstavnike Nikića i Šuperinu, i ako im je on najprotivniji, a i oni njemu vrlo nepouzdan. Radić mora da se plismeno obveže, da ne će barem za dva mjeseca održati nikakve skupštine ni pisati u "Domu". Samo su mu se radikali smilovali i "militivno" mu dozvolili, da u Voljodini može održati 23. i 24. t. m. još dvije skupštine, koje je bio već prije najavio. Radić je dakle dobio brnjicu na usta, a on se toga ipak ne stidi, već to i sam potvrđuje. I još hoće da bude vođom

hrvatskoga naroda!
Uistinu je već skrajni čas, da narod oduzme vodstvo hrvatske politike ovom čovjeku, koji dosad nije pokazao ni najmanje sposobnosti, da je uspješno i dobro vodio Radić ovako teškim i sramotnim kapitulacijama ne sramoti samo sebe, nego i vaskoliki hrvatski narod! Narod to dobro uvida i vraća se jedino ispravnom programu i politici Hrvatske Pučke Stranke, u kojoj se i prije nalazio, a koju je zaveden od raznih demagoga bio napustio.

Zagrebačka burza od 21. t. mj. notirala je: Din 803 — za 100 austr.-šilinga, Din 1098 za 1 švic. franak, Din 221.13 za 100 tal. lira, Din 276.75 za 1 engl. funtu u čeku, Din 56.75 za 1 dolar u čeku; Din 168.48 za 100 čeških kruna, Din 56.05 za 1 dolar u novcu, Din 13.55 za 1 njem. marku, Din 175.09 za 100 franc. franaka, Din 42. — za 100. — Din nom. bosanskih agrarnih obveznica, Din 309.75 za 1000 din. ratne štete. Tendencija jako čvrsta. Italija i Paris su se oporavili.

Sunce mediju sapunima

je Schichtov sapun znak Jelen.
Već deseteke godina nastoje svi protiva-djaci, da doslojno Schichtov sapun. Želi protiva-djaci ili trgovci da osobito po-oveli svoj sapun, onda tvrde, da je njegov sapun „dobar kao Schichtov“. Ne dajte se zavesti riječima „dobar kao Schichtov“, već tražite svuda samo

Schichtov sapun,

a taj je pravi jedino sa znakom Jelen.

Proslava Dana kat. omladine.

Preko.

Na divni je upravo način proslavljen Dan Kat. omladine u našem mjestu sa strane Orlova i Orlica. Proslava je ostavila najbolju uspomenu na mjesto i okolicu. Već ranim jutrom kružile su orlovske i orličke kapo mjestom, da se na dani znak iz mužara sve te kape, nabroju od 250, skupe pred Orlianom, da odatle u odličnom redu i povorci krenu u crkvu, gdje se održala zajednička sv. Misa i sv. Pričest. Crkva se u čas ispunila narodom. Na koru se pjevali pobožne pjesme, čemu se kasnije pridružila cijela crkva. Sve je bilo u svetom rasposu oduševljenju toplim riječima mislika. Mogli smo vlastitim očima gledati tolike suze mnogih roditelja i prisutnih, kad su gledali, gdje uz dirljivu potkožnost i uzoran red stupa sv. Pričesti sva organizovana omladina uz mnoštvo ostaloga naroda. Bio je to nezbrisivi prizor, gdje ogromna većina cjelokupne omladine preko traži jakosti u sv. Euharistiji za vrsne je idealnih načela Orlovstva! Iza službe Božje slijedila je duga povorka mjestom, koja se uz najdivniju disciplinu razšla, da već u 9 s. prisustvuju svi javnoj zakletvi svega članstva. Tamo se skupilo mnogo prijatelja i prijateljica Orlovstva. Bila je polignuta ukusna tribina, sa koje je brat predsjednik i duh voda oduševljenju progovorio Orlovima i Orlicama. Zatim uz gruvanje mužara i slavljenje zvonova položena je svečana zavjernica članova i članica.

Poslije podne mutno se nebo tako razvedrilo, te zasjao mirisavi majski dan, da je bilo omogućeno održanje javnoga nastupa na obali pred romantičnim Restorantom g. Mašine. Tamo se steklo čitavo mjesto, kao i mnogo prijatelja i prijateljica iz okolice. Možemo reći, da je sakupljeno bilo na dosta uskom prostoru preko dvije tisuće naroda. Prisustvovali su i pozvani predstavnici svih vlasti. Nastupili su Orlovi i njihov pomladak te Orlice, njihov pomladak i mlade junakinje sa svojim posebnim vježbama za 1926. Vježbe su izvedene potpuno točno te su pobrale živo pjeskanje. Posebno ističemo simbolične vježbe Orlica „Naprijed zastava slave“, koje su ostavile posebni utisak. Na koncu je zaigrano Orličko kolo. Sve su vježbe izvedene uz pratnju posebnoga pjevačkog zbora. Pri nastupu je govorio načelnik „Orla“ Ivo Lovrić i načelnica „Orlice“ Anka Vidović, a pri koncu duh. voda. Ovaj prvi samostalni nastup Orlova, a posebno Orlica, koje opstojе tek 4 mjeseca, pokazao je vrsni tehnički napredak društava.

Navečer davali su Orlovi predstavu u 5 čina „Sudjelujući sin“, koju su vrsno izveli. Zatim je bila orliana rasvijetljena, a nekom su kružili vatrometi, koji su pokazivali, kuda valja da se Orlao i Orlica svojim mislima šeta!

Disciplina i red Orlova i Orlica zadivila je sve i time su pobrali simpatije čitavoga mjesta. Jedino, da pokazuju zorno, koliko imadu simpatija u mjestu te da se očigledno vidi, u čemu sastoji njihova provjeta, neki protivnici prikućili su se bliže sjetisti, te se stali da deru sokolskom him-

nom te tim izazvli najveće negodovanje kod svih prisutnih. Preko inače znađe vrlo dobro u čemu sastoji provjeta tih elemenata! Mjesni pak „Sokol“ smatrao si je dužnošću, da već ranim jutrom spusti zastavu, koja je bila pogriješno izjutra podignuta, i ako se ostalih nedjelja i uz kišu vije. Da su je vijali, mogli bi, pa bilo i malo, prip. moći slaviti „separatističkih“ elemenata!

Preko se može ponositi i vedro gledati u svijetliju budućnost, kad si je moglo na oči da gleda svoje vlastite mlade sinove i kćerke, kako oduševljeno i uspješno rađe za zlatnu lozinku: Za vjeru i dom! Mi se s mjestom i njegovom omladinom veselimo i prosimo, da ju uvijek: Bog živi!

Jedan sa strane.

Murter.

8 t. mj. organizovana kat. omladina u Murteru slavila je svoj dan. Hrv. Kat. „Orao“ i Hrv. Kat. „Orlica“ predvođeni hrvatskim barjakom ujutro su korporativno pošli do crkve, gdje su svi prisustvovali sv. Misi, koju je očitao i preko nje održao vrlo lijepo prigodno slovo župnik Zlozela pred. kanonik don Marko Čorić.

Navečer je bila svečana akademija u dupkom panoj dvorani. Birani program bio je tačno izveden. Istakle su se sve kategorije. Muško članstvo, narastaj i pomladak te ženski narastaj su baš majstorski na opće zadovoljstvo izveli svoje vježbe za g. 1926. te izazvali kod svih prisutnih burno pjeskanje. Posebnu hvalu su zaslužile narastajke. S mnogo osjećaja i razumijevanja su Orlovi izveli dramsku pjesmu „Rastanak Petra Zrinjskoga i Frana Krste Frankopana“, a Orlice narastajke igrokaz „Mlada pred nebeskim vratima“, te brat Ž. Skračić prigodne deklaracije. Sve služi na čast braći i sestrama! Vrhunac proslave je bio, kad je orlovska pjevačka zbor zapjevao orlovsku himnu, koju su stotine prihvatile uz uredno pjeskanje. Na poziv predsjednika Hrv. Kat. „Orla“: „Ruzlavi! Bog živi!“ — dvorana se počela prazniti, a svatko je nosio kući duboki utisak sa ove zdrave kršćanske zabave! Naprijed omladino, braćo i sestre, za vjeru i dom!

Orao.

NAŠI DOPISI.

MURTER, 11. svibnja 1926.

† Markov Miho. 10. t. mj. nemila smrt pokosi odličnog seljanina, poštena i radna oca, uzor-kršćanina, člana Nadz. Olova na Uljarske Zadruga Markov Miha Ivina u 31. godini života. Priredn mu je vrlo lijevo sproved, kojemu je uz ostale korporativno sudjelovao i mjesni Hrv. Kat. „Orao“ te Hrv. Kat. „Orlica“. Lijes su nosili i oko ljesa činili počasnu stražu braća Orlovi. Dobri Miho počivaj u miru Kristovu i molji za braću i sestre te čitav orlovski pokret, kojemu si bio uzornim članom!

Izbori. U našem selu prigodom općinskih izbora HPS istupila je zajedno sa drugim strankama sa zajedničkom listom pod imenom „Seoska Sloga“. Naš kandidat, koji će stalno biti izabran, je Nikola Mudronja, ravnatelj Uljarske Zadruga.

STANKOVCI, 8. svibnja 1926.
Pred opć. izbore.

U našem mjestu i općini vodi se vrlo ziva izborna agitacija. Za općinu stankovačku usve je predano šest kandidatskih lista, među kojima i ona naše Hrvatske Pučke Stranke, treća po redu. Nosilac je naše liste zauzet i iradišni Božkan Perica.

Prošlih dana posjetio nas je naš predsjednik g. Stjepan Barić i održao vrlo uspješni izborni sastanak, koji je potrajao dobra tri sata. Baš nam je u dobar čas došao! Govorio je narodu iz duše, pak ga je svatko sa osobitim zanimanjem i odobravanjem slušao. Iscrpivo nas je izvjestio o političkom položaju te vrlo lošoj i izdajničkoj politici Stjepana Radića.

Pučanin.

IZ GRADA I OKOLICE.

Prva sjednica novoga općinskog vijeća sazvana je za ponedjeljak 24. t. mj. u općinskoj zgradi na Poljani u 10 sati prije podne. Na toj će se sjednici izabrati načelnik i 6 općinskih prisjednika. Sjednici će predsjedati radikal g. Nikola Kalik, kao po godinama najstariji opć. vijećnik.

Dan katoličke omladine mjesni Orlovi i Orlice proslavit će u nedjelju 30. t. mj. Ujutro će biti povorka, sv. Misa, svečana zavjera, a uvečer akademija u Gradskom Kazalištu sa obilnim i vrlo biranim programom. Na programu je više vrlo lijepih simboličkih vježbi muškog i ženskog članstva.

Koncertat „Tomislava“ iz Varaždina. Bio je u nedjelju 9. t. mj. pred punim Kazalištem, jer je šibenska publika željna glazbe i nije imala sreću od „devet večeri opere“ kao u Splitu. Prije samoga koncerta g. Antun Dobronić održao je predavanje o našoj horskoj muzici i narodnoj popijevci. Bilo je interesantno, ali dosta jednostrano predavanje. Govornik je istakao nada sve svoju osobu, koji sebe sa svojim učenicima smatra tvorcem jugoslavenske muzike. Zato smo mi, po njegovom mišljenju, već 25 godina naprijed ne samo pred Talijanima, nego i pred Česima! Naprotiv mi svi osjećamo, da su naši najmlađi kompozitisti, koji stvaraju na nacionalnoj bazi, učenički Lisinskoga, Stankovića, a ponajviše Mokranjca. Bezbroj elemenata, koje je stvorio tako divno Mokranjce uz veliki napor, nalazimo kod mladih kompozitista. Ako izuzmemo Šibenčanina Krešu Baranovića, koga zaćudno nije predavač ni spomenuo, i ako je najizrazitiji narodni umjetnik (Licitarsko srce), mladi nijesu nam dali ni poveće muzično djelo, ni operete, a kamo li narodnu operu.

Lijepo je istakao predavač, da naša muzična društva ne smiju biti zabavna i politička, nego kulturna, uzgojna i nacionalna, ali se mora istaknuti, da se ni ona ne mogu baviti samo narodnom umjetnom popijevkom. Jedan takav koncert na pr. istoga „Tomislava“, uza svu tehničku vrsnoću, postaje ipak monoton. Kad bi na programu bile i sa me kompozicije Mokranjca, bilo bi to monoton. Dakle treba naći srednji put. Naša Filharmonija bila je dosad u tome sretna, pa su njezini koncerti u svemu, i ako ne svagda, stajali nad ovim koncertom „Tomislava“. — K. S.

Promet u luci. 1. o. mj. je engleski parobrod „Eastmoor“ došao u našu luku, da ukra 8.400 tona bauxita, te je napunjen 7. o. mj. otplovio za Philadelphiju. 2. o. mj. jedrenjače „Velebit“ i „Madona di Strugnano“ ukraše 305 tona ugljena za Veneciju i Trst, a tal. parobrod „Fina“

800 m³ građevnoga drva za Catanu. 4. o. mj. je njemački parobrod „Weimar“ odveo 700 m³ građevnoga drva za Bremenhafen. 5. o. mj. tal. jedrenjača „Stella“ ukrala je 130 tona ugljena za Trst. 6. o. mj. ukrao je tal. parobrod „Triestino“ 750 tona ugljena, jug. motorna jedrenjača „Jela“ 600 tona ugljena i jug. parobrod „Kostrena“ 100 tona celuloze i 40 m³ građevnoga drva za Los Palmas. 7. o. mj. odvela je tal. motorna jedrenjača „Isola“ 240 tona ugljena za Rijeku.

Izlet. U srijedu je stigla u naš grad oveća grupa učenika i učenica beogradske osnovne škole praćena od petorice nastavnika i 12 roditelja djece. Djeca su u društvu šibenskih učenika, učenica i nastavnika pregledali čitav grad i okolicu, priredili izlete na Šubičevac, Krku, Mandaliču i Jadriju.

Imenovanje. Gosp. Dušan Sigoreo imenovan je sudijom kod kotarskog Suda u Skradinu.

Koncertat. Dirigent mjesne Filharmonije g. Petar Dumčić priredio je s pjevačicom gđom Elizabetom Martens u utork koncertat u dvorani Kina Tesla. G. Dumčić odsvirao je nekoliko komada na klaviru vanrednom spretnošću, dok je gđa Martens uz pratnju istoga otpjevala nekoliko koncertnih točaka. Koncertat je uspio, ali odziv publike nije bio baš najbolji.

Palo djeteta u vatra. U Lozovcu podoše roditelji u polje ostavivši kod kuće troje nejake djece. 3-godišnji dječak Nikola Zubić igrao se oko vatre i na nesreću pao. Kad mu je roba stala goriti, istrčao je vičući vani, pa su mu susjedi pritrčali u pomoć, ali prekasno, jer je djeteta zatim uslijed zadobivenih opekline na cijelom tijelu preminulo.

Stečajevi. Kroz zadnje kratko vrijeme otvoreni su stečaj nad dvije trgovine jestiva i delicatose i jednom mješovite robe.

Svada. Dva brijača jedan od 18 drugi od 25 godina posvadiše se na poljani radi nekakvih ogovaranja. Naravno po srijedi bijaše ženska glava. Od riječkanja dođe i do tučnjave. Stariji mlađemu opali šamar i udari ga nogom u trbuh, a ovaj pograbi ključ i odvratit udarcem u slijepočicu. Obojica su uapšena, te je stariji opremljen u bolnicu, a mlađi u tamnicu.

Nesreća od groma. U Vrsnom pripremla se oluja. Da sprječie kruptu, dva crkvena zvonara podoše da zvone. Na nesreću, dok su oni zvonili, udari grom u zvonik, te jednoga ubije, dok je drugomu paralizovana lijeva strana.

Prije nego pođete na putovanje, na ljetovanje, u kupke, osigurajte svoj stan protiv šteta od provalne grade i požara, a sebe i svoje sudputnike protiv tjelesnih nezgoda, koje Vas mogu stići. Takove, kao i sve druge vrsti osiguranja (životna, transportna, zakonskoga jamstva, šomaz i t.d.) preuzima uz vrlo povoljne uvjete najstariji domaći osiguravajući zavod „Croatia“ u Zagrebu.

Obratite se odmah na ovdješnjeg zastupnika „Croatiae“, g. Vladimira Kulića, koji najpripravnije daje sve upute.

Vlasnik, izdavatelj i odgovorni urednik: Ante Erga. — Tisak Pučke Tiskare u Šibeniku — (predstavnik: Jerolim i Vjekoslav Matačić).

Tako krasno se pere jedino
**sapunom
„Gazela“**

Taj zaista pravi domaći sapun
djeluje temeljito a istovremeno
blago na svako i najtine rubije.
Upotrebljaje samo taj sapun, jer pranje s njim je prava zabava.

A znajte, da se u svakom tisućem komadu nalazi zlatnik.

Ako ga nadjete, to je Vaša dvostruka sreća.

Oglas

U stječajnom postupku nad imovinom prezaduženika Marka Graovac-pok. Andela u Rogoznici prodaje se najboljem nudiocu razna manufakturna roba:

Ponude pismene neka gg. reflektanti učine do 31. svibnja 1926. potpisano, koji će dati sve potrebite informacije.

Odvjetnik Vučić
upravitelj mase.

Pozor vinogradari!

Nudam svoj vlastiti proizvod ŠTRCALJKI protiv peronospore, jedne kotlići i pumpa izvana, druge kotlići unutra, roba je čvrsto izrađena, te za ova sistema dajem više godišnje pismeno jamstvo.

Na zahtjev šaljem cijene i raznih kotlova za rakiju, rublje, štednjake i peći za kupaone.

Limarsko kotlarska radnja za bakrenu mesingastu i limenu robu
STJEPAN MAJER — PETRINJA.

ZUBAR M. SMOLČIĆ

DIPLOMIрана NA FRANKFURTSKOJ ZUBNOJ KLINICI

OTVORILA JE

NAJMODERNIJE OPREMLJEN

AMBULATORIJ

NA TRGU STJ. RADIĆA (TRGU ZELENJ)

U KUĆI SKOČIĆ-MANDIĆ II. KAT.

Želite li postati sretnim?

Tada kupite obveznice državne lutrijske rente za ratnu štetu uz mjesečnu otplatu! Svaka obveznica mora biti izvučena!

Obveznice se mogu dobiti kod glavnoga rasprodavaoca za sjevernu Dalmaciju:

Papirnica GRGO RADIĆ, Šibenik

Ulica Kralja Tomislava 98.

Ako ovo pročitate pomno ili više puta imat ćete koristiti!!!

Dapače moguće je, da to ovisi o Vašoj životnoj sreći. Poznato Vam je, kakvu ulogu igra u životu vanjšina.

Dame i gospodo! Nije li uzrok Vašem nezadovoljstvu, neraspoloženju, zapostavljanju u službi, neuspjehu u ljubavi, razočaranju — Vaša vanjšina?

Pogledajte se! Moguće je, da Vaša nošnja, frizura itd. ne odgovara današnjem vremenu.

Riješite se staromodnih nazora! Budite savremeni!

U našoj kući imademo svega, što Vas može učiniti savremenima. Ako se kod nas odjenete — sva će Vam društvena vrata biti otvorena. Mi vodimo sve moguće predmete od najmanje sitnice do najvećih stvari.

Mi smo odjenuli i opskrbili milijune ljudi, jer naša trgovačka kuća postoji već 50 godina.

Čim pročitate to, zatražite naš bogato ilustrirani cijenik sa bezbroj slika, koji Vam šiljemo besplatno, pa ćete vidjeti, sa kako skromnim sredstvima možete postati elegantni, a Vaš dom uredan i moderan.

Najveća trgovačka i otpremna kuća

KASTNER I OEHLE — Zagreb.

GOSPODARSKA ŠTEDIONICA

SPLIT

Rimska ul. 3. (kod Peristila). Telefon 336.

Najveći Dalmatinski zavod na zadružnom temelju.

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih najpovoljnije ukamačuje.

Obavlja sve bankovne poslove najkulatnije.

Kupuje devize i valute uz najpovoljniji dnevni tečaj.

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

VLASTITA ZGRADA
UL. KRALJA TOMISLAVA 108

Podružnica Šibenik.

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
TELEFON BR. 16. NOĆNI 67.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT.

Ispostava: BLED.

Dionička glavica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ulošci na Din. 250.000.000 — — — — — Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMAČUJE NAJPVOLJNIJE.

OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.